THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO. — ZAPADNE SLOV ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

ŠTEV. (No.) 120. CHICAGO, ILL., PETEK, 22. JUNIJA — FRIDAY, JUNE 22, 1928. LETNIK XXXVII.

Neurje v srednjem zapadu; 6 mrtvih.-Pav. Radič umorjen

TORNADO IN NALIVI POVZROČILI VELIKO ŠKODO.— STRELA UBILA VEČ OSEB. — POLEG MRTVIH JE MNOGO OSEB RANJENIH. — SKLADIŠČE ŽITA V DeKALB UNIČENO PO POŽARU.

Srednji zapad je bil te dni silno prizadet po neurju. Celokupna škoda na poslopjih in pridelkih je cenjena nad milijon dolarjev: šest oseb je ubitih in mnogo ranjenih. V torek je v Chicagu strela udarila na petih mestih, dež je lil, da je bilo groza. Pred hišo na 3541 Reta ave. je treščilo v drog električne napeljave; gasilci so bili pozvani na pomoč tridesetim strankam.

V Bloomington je strela ubila štiri uslužbence državne univerze. Vedrili so pod drevesom v parku poleg šolskega poslopja ko je treščilo v drevo in vsi štirje so bili na mestu mrtvi. — V Quincy je divjala silna nevihta in nalivi; promet po ulicah je bil nekaj časa nemogoč. Avtomobile, ki so stali na cestah je odplavilo in strela je udarila v več poslopij. Tri ure niso imeli električne luči; škoda na pridelkih je velika.

V DeKalb je treščilo v poslopje električne centrale. Strela je udarila v Kirkiandovo skladišče, nastal je požar in podjetju povzročil nad $50,000 škode. — V bližini Mound City, Mo. je tornado razdejal hišo M. Hatloka; ženo staro 38 let je ubilo, gospodar in sin sta zadobila poškodbe. — V King City, Mo., je tudi neka ženska zadobila težke poškodbe. — Več farmarskih poslopij je razdejanih po neurju in število človeških žrtev je gotovo večje kakor poročano. V Creston, Ia. je neurje povzročilo nad $100,000 škode na pridelkih. — V bližini Newark, O., je strela ubila desetletnega dečka; v tej okolici je dvajset oseb ranjenih in škoda je cenjena nad $750.000.— V Frankfort, Ind., je tudi silno deževalo in voda je odnesla most.

Independence, Kans. — V sredo je divjal nad tukajšnjo okolico tornado. V bližini So. Coffeyville, Okla. je razdejano poslopje, v katerem sta prebivali dve družini. Ob življenje je prišel 6 let star otrok in več oseb je zadobilo poškodbe.

—o—

"MISS LINDY" DOBILA ŽENITNO PONUDBO.

London, Anglija. — Veličastno so sprejeli v tukajšnjem mestu Miss Earhart in njena soletalca, Stultza in Gordona. Kmalu po sprejemu je dobila "Miss Lindy", ki je stara 29 let, ženitno ponudbo. Miss Earhart je tudi prejela od predsednika Coolidgea častitke, česar je bila izredno vesela.

—o—

KJE JE KALIFORNIJSKO SONCE?

Los Angeles, Cal. — V Kaliforniji se vprašujejo kje je sonce ko je oseminštirideset ur neprenehoma deževalo, česar tam niso navajeni. Brila je tudi burja in ozračje ohladila, tako da imajo tam turisti zdaj še prav slabe čase.

UMOR V JUGOSLOVANSKEM PARLAMENTU.

Poslanec radikalne stranke ustrelil Pavla Radiča in težko ranil dva druga poslanca.— Brzojavna zveza med Dunajem in Belgradem prekinjena.

—o—

Dunaj, Avstrija. — Semkaj je prišlo poročilo, da je Račič, v parlamentu ustrelil Pavla Radiča, nečaka Štefana Radiča. Ko je Radič padel smrtno zadet, je streljal še na druge poslance in težko ranil dva hrvaška poslanca. Komunikacije med Dunajem in Belgradom so prekinjene in še ni znano, kakšne posledice bodo nastale po tem dogodku.

Tragedija je sledila takoj zatem, ko se je predlagalo v parlamentu, da bi se Štefana Radiča eliminiralo iz političnega življenja. To pa zato, ker je zadnje čase večkrat dal s svojim vedenjem povod govorici, da ni pri zdravi pameti. Trije člani parlamenta so podpisali prošnjo, da bi Štefana Radiča preiskali zdravniki, in če ugotovijo, da je pri pameti, da se ga pokliče na zagovor in kaznuje, ker je rabil proti drugim poslancem žaljive besede. Kakor znano, je Radičeva navada, da zmerja vse navprek kadar ga prime nevolja in v takih slučajih ne štedi s psovkami.

Trdijo, da so viharji političnega življenja omajali njegove živce, da včasih ne ve kaj govori, kar je še pred kratkim odobraval, kmalu nato pobija.

Po zadnjih vesteh sta bila ubita dva poslanca in šest ranjenih, med slednjimi je tudi Štefan Radič. Poročajo tudi o demonstracijah v Zagrebu, natančnejše poročilo sledi.

—o—

BITKA MED GANGSTERJI; TRIJE MRTVI.

Chicago, Ill. — V torek popoldne je na Milton Ave. in Oak cesti prišlo do boja med gangsterji in konkurenti, ki tržijo s prepovedano pijačo. John Oliveri in Joseph Salamone sta prišla iz trgovine Samuela Morrealeja. Ko sta stopila v avtomobil, da bi se odpeljala, so iz zasede padali na avtomobil streli, ki so ju pogodili in oba sta bila na mestu ubita. Oba sta bila znana kot prodajalca žganja, ki sta delala konkurenco drugi skupini bootleggerjev, znani pod imenom Aiello. V torek zvečer je bil ubit od krogle iz revolverja James Raggie, star 40 let. Policija je aretirala več oseb in upa, da bo storilce izsledila.

—o—

DRZEN ROP V KANSAS CITY.

Kansas City, Mo. — Roparji so napadli tri uslužbence pri Metropolitan Life Insurance kompaniji v dolenjem delu mesta, kjer je bilo vse polno ljudi na ulici. S plenom okrog $5000 so pobegnili.

PRIPRAVE ZA KONTEST.

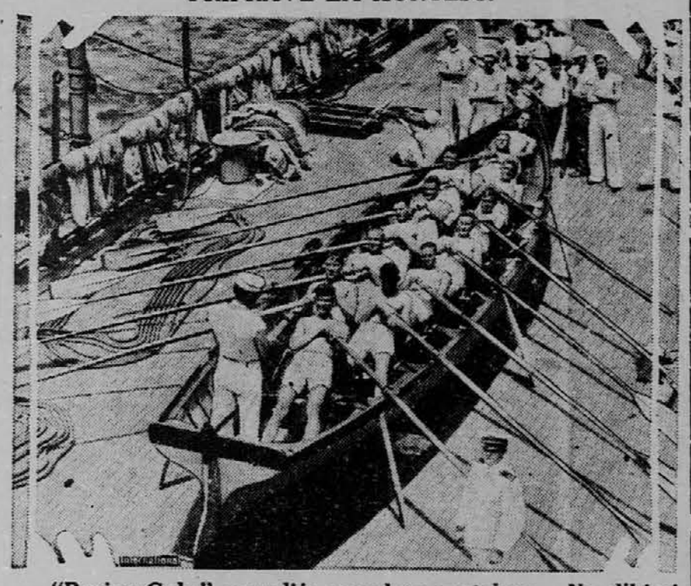

"Racing Gobs" se vadijo na suhem za tekmo. Na sliki vidimo člane od U. S. S. New York, ki se nahaja v Honolulu, kjer se pripravljajo na kontest z moštvom drugih ladij.

AMUNDSEN NAŠEL NOBILEJA.

Znameniti raziskovalec poletel na pomoč moštvu "Italie". — Nobile videl več letal, ki so ga iskali, a letalci ga niso mogli najti.

—o—

London, Anglija. — V Londonu so prejeli poročilo iz King's Bay, da je kapitan Raold Amundsen poletel na pomoč ponesrečenemu moštvu vodilnega zrakoplova "Italia", ki se nahaja na ledeni plošči v bližini Foyn otoka. Poročajo, da je z generalom Nobilejem še pet članov posadke, katere skupno število je bilo osemnajst. Poročilo pravi, da so z letala spustili ponesrečencem jestvine, sami pa, da niso mogli tam pristati. Letalo se je potem vrnilo in rešilnemu parniku Braganza sporočilo natančno, kje se ponesrečenci nahajajo. Izdelali so nov načrt po katerem se bodo zdaj ravnali člani reševalne akcije, ki si prizadevajo po suhem priti na pomoč.

Nobile je po radio sporočil v Kings Bay, da je trikrat videl nad seboj letala, ki so ga iskala, a letalci, da njega niso opazili. Vsemogoča znamenja so dajali ponesrečenci, ko so nad njimi pluli aeroplani, da bi obrnili pozornost na sebe, a vse zaman. Bili so le neznatne pičice na ledenem polju. Eno letalo je krožilo prav v bližini, drugo pa približno miljo oddaljeno od njih.

—o—

STROJEVODJE DOBILI VIŠJO PLAČO.

Chicago, Ill. — Strojevodje pet in petdesetih zapadnih železnic so dobili šest in pol odstotka povišanja plače. Letno bodo s tem pridobili $4,500,000. Povišanja plače je deležnih 22,500 železniških uslužbencev in nova pogodba je veljavna od 1. maja 1928. — Kurjači so dobili enako zvišanje plače že poprej.

—o—

— **Sioux City, S. D.** — Iz Godwin je prišlo semkaj poročilo, da so banditi napadli uslužbence First National banke in pobegnili s plenom $600.

DRZEN ROP; PLEN $40,000.

Banditi napadli ekspresni voz in s plenom pobegnili. — Policisti so takoj sledili roparjem. — Napad je bil izvršen ponoči.

—o—

Toronto, Ont. — Šest oboroženih mož je napadlo ponoči uslužbence v ekspresnem vozu, ki je stal na progi v bližini Union postaje. Z avtomobilom so prišli tik k vozu in rekli, da bi radi prodali avto. Ko so nekoliko preštudirali okolščine, so potegnili revolverje in pograbili vreče registrirane pošte in s plenom, okrog $40,000 pobegnili. Uslužbenci so takoj naznanili policiji, ki jim je sledila, a banditi so bili že toliko naprej da jih zasledovalci niso mogli dohiteti. Policija je obvestila druga mesta v zapadnem delu Ontarie in upajo, da bodo zločinci prišli v roke pravici.

—o—

EKSPLOZIJA V MEHIKI; 26 OSEB MRTVIH.

V publičnem kopališču razneslo kotel; poleg mrtvih je večje število ranjenih. — Več poslopij v razvalinah.

—o—

Mexico City, Mehika. — V tukajšnjem mestu je razneslo kotel v nekem javnem kopališču, kamor zahajajo revnejši sloji. Razstrelba je bila strahovita; več poslopij v bližini je popolnoma razdejanih. Šest in dvajset oseb je bilo na mestu ubitih, nad trideset je ranjenih, nekatere težko.

Tragedijo je povzročil kurjač, ker ni odprl "safety valve", ko je videl, da je kotel postal preveč vroč, temveč je spustil mrzlo vodo v vroče cevi, kar je povzročilo nesrečo.

Detonacijo je bilo slišati po vsem mestu. Oblak dima se je dvigal visoko proti nebu. Več oseb, ki so bile par blokov oddaljene od mesta nesreče, je bilo zadetih od kosov opek.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRIŽEM SVETA.

— **San Francisco, Cal.** — V soboto 23. junija bo odplul iz Mare otoka tovorni parnik Nitro z vojaškimi četami v Nikaraguo.

— **Managua, Nicaragua.** — Poročnik W. Convay, ki je z letalom padel v Coco reko, se je rešil na Cape Gracias. Primoran je bil spustiti se iz visočine radi silne nevihte. 24 ur je bil na vodil, predno se je rešil.

— **Milwaukee, Wis.** — Neka mati je v tukajšnjem mestu pustila otroke sama doma in šla po opravkih. Med tem časom je nastal v hiši požar in trije otroci so zgoreli. — Starši ne puščajte otrok brez varstva!

— **Mexico City, Mehika.** — Aretirali so nekega moškega, ki je nameraval umoriti Margarito Ranireza, guvernerja države Jalisco. Aretiranec je izpovedal, da je guvernerja zamenjal za nekega drugega, katerega je nameraval umoriti, ne pa guvernerja.

— **Rabat, Morocco.** — V Atlas gorovju je 45,000 francoskih vojakov, ki so te dni zasedli utrdbe nekega uporniškega rodu, ki nočejo skleniti miru s francoskimi oblastmi.

— **Bukarešt, Romunija.** — Nicholas Titulescu, romunski zunanji minister, ki je rahlega zdravja bo šel na počitnice, ki bodo trajale osem mesecev.

— **Springfield, Missouri.** — Dobbs Adams je ustrelil policista Dearmonda, ko ga je hotel aretirati, ker je grozil domačim in obstrelil svojo taščo, njeno prijateljico in z nožem težko ranil svojo svakinjo.

— **Lexington, N. C.** — Charles Stafford, star 24 let, ki je s kolom ubil svojega očeta, ko je le-ta grozil svoji ženi z nožem, je sodišče oprostilo.

— **Indianapolis, Ind.** — J. Lacey iz Lomax Ill., ki je v Richmondu ukradel aeroplan in z njim odletel v Caleno, Ill., je bil obsojen na leto in en dan ječe.

—o—

NESREČA V RUDNIKU.

V westvirginskem premogovniku je nastala eksplozija; pet delavcev ubitih.

—o—

Morgantown, W. Va. — V sredo je nastala v premogovniku National Fuel kompanije eksplozija; pet premogarjev je bilo na mestu ubitih, sedem ranjenih. Med slednjimi je par težko poškodovanih in ni upanja, da bi okrevali. Ko je nastala nesreča, je bilo v jami še več drugih delavcev, ki pa so se rešili na varno in ostali nepoškodovani.

—o—

STREHA SE JE ZRUŠILA; PET MRTVIH.

Teheran, Perzija. - V Tabriz kjer izdelujejo preproge se je v tovarni zrušila streha in pod ruševinami je našlo žalostno smrt pet delavcev, dvajset je ranjenih. Delavci tukaj so večinoma mali otroci, ki delajo kakor sužnji svojim gospodarjem.

Iz Jugoslavije.

KONJ SE JE USTRAŠIL MOTORNEGA KOLESA; POSESTNIK IZ BREZOVIC PADEL Z VOZA IN SE TEŽKO RANIL. — ŠMARNA GORA IMA NOV ZVON. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Nesreča na Tržaški cesti.

Posestnik Martin Zidanek iz Brezovice se je peljal v ponedeljek 28. maja z ženo in tremi otroci z vozom v Ljubljano. Na Tržaški cesti, blizu Viča mu je privozil nasproti na motornem kolesu trgovski poslovodja Milan Česnik. Konj se je motornega kolesa ustrašil in zavil na nasprotno stran ceste. Radi tega se je motociklist zadel v voz in razbil vozu kolo. Pri trku je padel z voza Zidanek in vsi trije njegovi otroci. Zidanek sam se je pri padcu znatno poškodoval, otrokom pa se razen prestanega strahu ni pripetilo nič hudega, tudi ne dvamesečni Helenci, ki je materi padla iz naročja v jarek.

—o—

Veliki šmarnogorski zvon že poje.

V sredo 30. maja so ga zvlekli iz jame, vsega umazanega, črnega, sajastega, vročega. Popoldne so ga že obesili in v upu in tesnobi poskusili: kakšen glas ima? Ali ima pravo višino? Ali ima ugodne stranske tone? Ali ima mogočen, polnokrati pasen, svetel glas? Ali je glas mehak, voljan, da ga ne bo prevzemal kovinski žvenket? In vprašanj še in še! — Pa glej! Takoj prvi udarec je pokazal, da zvon ni le čist, temveč zvon, ki ima po vojni v vsej Sloveniji najnižji glas, ampak da ima ta glas tudi vsa svojstva, ki se zahtevajo od dobrega zvona. Ej, kako krasen je bil že prvi udarec z navadnim kladivom! Kakor glas polnih, blestečih orgel; in spodnja oktava, ki je pač vedno še vzor in hrepenenje zvonarjev in strokovnjakov — kakor pedal Križmanovih ali Silbermannovih orgel je godel in valoval — od lahkega kladiva skoro dve minuti. Nasproti tej sijajno zadeti spodnji oktavi se v višini med glavnim tonom oglaša jasna, živa velika terca, nad njo čista kvinta in oktava, med spodnjima oktavama pa tudi še čista kvinta, tako da ima glasbenik še prav posebno veselje nad tem krasnim, vzornim orjakom. — Odboru in šentviški zvonarni je k tako se izredno posrečenemu litju le čestitati. Šmarna gora bo imela zvon kakršnega kot starodavna slovenska božja pot, kot nekakšen zemljepisni tečaj Slovenije zasluži.

—o—

Smrtna kosa.

Umrl je v Ljubljani g. Henrik Podkrajšek, profesor sredne tehnične šole v pokoju. Pokojni je znan kot pisatelj strokovnjih knjig. — V nedeljo 27. maja je v splošni bolnici v Ljubljani umrl g. Dominik Skrdla, višji nadzornik drž. železnice. — Dne 29. maja je umrla gospa Terezija Koprivec. — V Mariboru je preminula 74 letna Hamdl Karolina, vdova po kapelniku. — Z alkoholom se je zastrupil v Mariboru 48letni železničar Ivan Kokol na binkoštni ponedeljek v neki gostilni na Aleksandrovi cesti. — V Mariboru so našli čisto razmesarjenega Antona Omana, domneva se, da se je v samomorilnem namenu vrgel pod vlak pri železniškem mostu blizu Podbrežja. Star je bil 25. let. — V Novem mestu je umrl g. Josip Schweiger, davčni eksekutor v pokoju. Dosegel je visoko starost 78 let.

—o—

Prvo potniško letalo v Sarajevu.

V torek 29. maja dopoldne je dospelo v Sarajevo prvo potniško letalo jugosl. zrakoplovne družbe. Letalo je imelo nalogo, da preišče progo Belgra - Skoplje - Podgorica - Mostar - Sarajevo - Belgrad. Letalo je vso to progo srečno preletelo in nepoškodovano prispelo v Sarajevo. Za pot iz Mostarja v Sarajevo je letalo potrebovalo 25 minut. V četrtek 30. maja popoldne pa je odletelo v Belgrad. Zrakoplov je upravljal pilot Striževski, v njem pa je sedel ravnatelj družbe Tadija Sondermayer. Na letališču so ju sprejeli častniki sarajevskega zrakoplovnega polka, ki so prisrčno pozdravljali prišlece. Striževski in Sondermayer sta izjavila, da je proga na vsej poti zelo povoljna in upata, da bo mogoče že letos, najkasneje pa prihodnje leto uvesti redni zračni promet na tej progi. Stremela bosta, da vozne cene ne bodo previsoke, kvečjemu tolike, kakor so za I. razred brzovlaka.

—o—

Pogrešani deček.

Desetletni Stanko Boštjančič je služil pri Janezu Selanu-Brdavsu v Sostrem. V torek dne 22. maja je pasel živino na travniku. Živina se je na večer vrnila k gospodarju, pastirja pa še do danes od nikoder ni. Njegova mati ga je iskala že po vseh vaseh, pa ni o njem ne duha ne sluha. Znabiti se je zgodila nesreča, da je padel Ljubljanico in utonil.

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke.

Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	$ 9.35
1,000 Din	18.40
2,500 Din	45.75
5,000 Din	91.00
10,000 Din	181.00
100 Lir	$ 6.00
200 Lir	11.50
500 Lir	27.75
1000 Lir	54.50

Pri večjih svotah poseben popust.

Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00

POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Na Balkanu.

Na Balkanu je nastal požar, ki je imel za posledico strahovito svetovno vojno. Ugotovimo samo to dejstvo ne oziraje se na vzroke tega požara, ki so bili bolj izven Balkana, kakor na Balkanu samem. Balkan se pa po svetovni vojni nikakor ni umiril; naprej in naprej tam vre in se meša. V dobi po svetovni vojni se je že večkrat z vso resnostjo govorilo o mogočem izbruhu novih homatij, ki bi mogle zavzeti še obširnejši krog, kakršen je bil pri zadnji vojni. Do požara k sreči ni prišlo. Kdo pa nam je svedok, da ga tudi ne bo v bodočnosti? Morda ga ne bo, mogoče se kak izbruh omeji samole na okvir Balkana, mogoče pa zavzame res še večji obseg od zadnje vojne. Kdo ve? Kak nenaden izbruh nas ne bo presenetil, ako že zdaj gledamo razmere na Balkanu kakršne so.

Da se politične in narodne razmere na Balkanu še niso ustalile na količkaj zadovoljen način in se ne bodo, morda niti ne, če izbruhnejo nove krvave homatije, temu moramo iskati dva razloga.

Prvi je izven Balkana, drugi na Balkanu samem. Izven Balkana so velesile, ki gledajo na razvitek političnih tamošnjih razmer nekako kot na razvitek lastnih razmer. Na Balkan je nekoč gledala pred vsem Nemčija in z njo njena vazalka, Avstrija. Znano je stremljenje Nemčije po izreku "der Drank nach Osten — stremljenje na vzhod". Ker Avstrije ne bi mogla kratkomalo odriniti iz pozorišča, bi bila Nemčija na Balkanu iskala morda vsaj za enkrat le bolj gospodarske interese, a politično je škilila priti preko Balkana skozi svojo zaveznico, Turčijo, do Bagdada in do Indije in zadati tam s sunkom v srce angleškemu imperiju smrtni udarec, ter, kakor pač umevno, sama stopiti na še višje imperijsko mesto v vsem svetu. Tako je bil Balkan potegnjen v vrtinec, ki je imel svoj izvor izven Balkana. Svetovna vojna je temu stremljenju naredila, upajmo za gotovo, za vselej konec. Če kdaj pade angleški imperij, in pade prav gotovo, ga ne bo podrla Nemčija.

Pa so za Nemčijo, ki v nekem obsegu in na izpremenjen način tudi zdaj ni popolnoma izključena, stopile v ospredje glede razmer na Balkanu druge velesile. Angleški lev je vedno na straži. V politiki Angležev ne pokosi nihče. Dasi Anglija na Balkanu ni neposredno zainteresirana, je pa posredno po svojih sredozemskih interesih in evropejskem političnem stanju. Pri tem ne stopa sama v ospredje, a tem bolj se vidi in pozna njen vpliv pri drugih, ali se k njim nagne, ali od njih odstopi. Kot spreten političen kramar si vedno zna ohraniti proste roke ter s tem tembolj zagotoviti svoje interese.

Francija, ki je po vojni stopila v kontinentalni Evropi na političnem polju na prvo mesto, se za to mesto nekako nervozno boji. Povsod skuša dobiti zaveznikov, da si zagotovi, kar drži. Sad tega prizadevanja je mala antanta — Jugoslavija, Čehoslovaška in Rumunija. Tako se raztegnejo francoski politični interesi na Balkan, oziroma se Balkan potegne v te okvirje.

Prav posebno stališče zavzema Italija. Sicer zatrjuje prav nedolžno napol uradni Giornale d'Italia, da baje italijansko stališče ni prav nič različno od stališča nasproti Balkanu drugih držav. Lisjaku pa nihče ne verjame, ko pravi: "Italija zahteva samole, da se interesira za zadeve na Balkanu z ozirom na dejstvo, da tako Adrijansko morje kakor balkanski polotok tvorita za njo problem mejašev, prav enako, kakor tvorita Belgija in Egipt mejna vprašanja za Veliko Britanijo."

Zelo skromno, a dejstva kažejo, da je italijanski tek po Balkanu naravnost nenasiten. Albanija je postala gola kolonija, Jugoslaviji skuša škodovati in jo ovirati, kjer le more, med drugimi Balkanci meša prav po makijavelistično, da bi sama v kalnem ribarila. Ako dozdaj med Balkanci še ni prišlo do zaželjenega miru in medsebojnega sporazuma, je glede zunanjih sil tega krivo edinole zadržanje in postopanje fašistične megalomanije.

Drugi razlog za malo povoljne razmere na Balkanu je med Balkanci samimi. Sicer delajo drug drugega krivim, a nekaj krivde bo na vseh straneh. Grški minister zunanjih razmer je bil med potjo iz zasedanja lige narodov pri italijanskem diktatorju, Mussoliniju. Diplomatom ni verjeti, najmanj kakemu grškemu. Minister Mihalokupolos pravi, da o kaki zvezi z Italijo ni govora in si Grčija prizadeva ohraniti nasproti vsem silam proste roke. Mogoče, a je malo verjetno.

Glede večkratnega poudarjanja: "Balkan Balkancem" se izrazi: "Ako se geslo 'Balkan za balkanske naroda' tolmači v tem smislu, da nobena država ne sme imeti vpliva nad vsemi Balkanci, mu nihče ne bo oporekal ali nasprotoval. Ampak, ako bi se to geslo razlagalo tako, da bi kaka posamezna balkanska sila zavladala nad drugimi, bi bilo za Grčijo nemogoče sprijazniti se s takim razlaganjem." Znano je, da balkanske države to željo po nadvladi nad drugimi druga drugi predbacivajo in je vsled tega prepira na vseh koncih in krajih le preveč.

Pa poglejmo, kakšne so razmere na Balkanu trenotno. Velesile, pred vsem Italijo, bo težko odriniti, ali le, če bi se vse balkanske sile zedinile in ji pokazale zobe, na kar pa ni misliti. Razmere med balkanskimi državami samimi pa se ne bodo tako kmalu izčistile, a niso kratkomalo brezupne. V tem oziru Grčija in Rumunija ne prideta preveč vpoštev, ker vlogo igrata le, dokler ne pride do sporazuma med zdaj najvažnejšo državo, Jugoslavijo, in Bolgarsko, recimo kratko, dokler se ne prikaže kak sad slovanske solidarnosti na Balkanu. Čas za tako solidarnost je bil veliko prekratek in po vojni prenemiren; stoletna nasprotstva ne izginejo tako mahoma, predsodki so še premočni, rane zadane drug drugemu še presveže. Mišljenje, mentaliteta, ki se je vkoreninila v dušah mnogih po dolgoletnem vplivu tujega, neslovanskega mišljenja, ne bo izginila tako naglo. O tem nam priča izjava sofijskega lista Slovo, ki povodom razprave grškega zunanjega ministra, izjavlja glede vloge Jugoslavije na Balkanu: "Geslo 'Balkan za balkanske narode' poudarja jugoslovanško časopisje, ker poraba tega gesla odvisi bolj od Jugoslavije kakor od kakšne druge države. Belgrad naj nam dokaže, da je Jugoslavija opustila divje sanje onih, ki hočejo, da se Jugoslavija razteguje od Adrijanskega do Črnega morja in do Egejskega, naj ponovno garantirajo pravice manjšin v okviru sedanjih mej kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, in potem bo poziv na balkansko zedinjenje našel boljši posluh pri ostalih državah na Balkanu." Ta izjava cika na jugoslovansko Macedonijo. Kdor pozna razmere v Macedoniji, ve, da bi morebitna ureditev razmer v bolgarskem smislu pomenila samole poostrenje obstoječih homatij.

RAZNO IZ CLEVELANDA IN OKOLICE.

Cleveland, O.

V Newburgu smo položili k večnemu počitku rojaka Johna Barle, ki je bil član treh društev. Slovesno mašo za pokojnika je daroval domači g. župnik ob asistenci Father Gnidovca in Father Jagra. Preostalim naše sožalje, pokojniku R.I.P.! Četrtega julija se bodo postavili člani društva "Krka" na Lazarjevi farmi v Genevi, O., kjer bodo imeli zabavni izlet. Ni pa s tem rečeno, da bi le člani morali biti deležni tega veselja, temveč kar leze ino gre. Kdor hoče biti tega veselja deležen, naj se zglasi pri Frank Košaku na 81. cesti, tam bo kaj več o tem zvedel. Torej, se vidimo!

V soboto, 16. junija, je umrla po večletni bolezni v državni bolnici Mrs. Caroline Pushner, 16024 Holmes Ave., stara 44 let. — Nesreča je zadela soprogo znanega trgovca Antona Mervarja na 6921 St. Clair Ave. V nedeljo popoldne je bila povožena od nekega avtomobila in zadobila je precejšnje poškodbe na glavi in roki. Zdravi se doma. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

Na Collinwood High School je graduiralo tudi mnogo Slovencev in Slovenk. Čast najboljše dijakinje na omenjeni šoli je dosegla Slovenka Miss Mary Bukovnik iz Upton Ave., ki je dobila v priznanje štipendijo, ki jo oprošča vsake šolnine v prvem letu njenih kolegijskih študij.

V Newburgu se je poročil F. Novak, ki živi na 77. cesti in je znan kot izvrsten godec. Izbral si je kot družico na življenski poti Anno Košak iz Rosewood. Oba sta tukaj rojena in tukaj vzgojena. Kakor se sliši, bosta tudi še nadalje tukaj ostala. Novi par je šel v Canado na ženitovanjsko potovanje. 4. julija bosta napravila svojim prijateljem na farmah ženinovega očeta Frank Novaka, velikansko zabavo. Mlademu paru želimo veliko božjega blagoslova!

Poročevalec.

—o—

"POSLEDNJI MOŽ" NA ELY.

Ely, Minn.

V nedeljo, dne 10. junija, so igralci društva sv. Jožefa iz Chisholma predstavljali v Washington Auditorium igro "Poslednji mož". Udeležba je bila velika in igralci so dobro vršili svoje naloge in se mora reči, da so izborno igrali. — Pevske točke je izvajalo slovensko pevsko društvo "Lira' pod vodstvom prof. Max A. Nurnberga. Igra se je vršila v korist društva sv. Cirila in Metoda št. 1, JSKJ. Igrale so sledeče osebe: John Bevka, Mrs. Anton Pluth, Miss Mary Medved, Mrs. Angela Levstik, Frank Champa, John Pahule, Ignatz Klančnik, Mrs. John Sterle, Peter Krhin, Miss Mary Bradach. — Peli so sledeči: Ignacij Klančnik, Jacob Osbolt, John J. Sterle, Stanley Bovitz, John A. Bovitz, Frank Champa, Matt Bartol, John Kordich, Anton Vesel, Jessie Bovitz, Mary Bradach, Mary Medved, Antonia Medved, Julia Shusnik, Anna Verant, Ursula Loushin, Agnes Kochevar, Frances Praprotnik.

Naročnik.

—o—

BOJ ZA VRANGLOV OTOK.

Kakor je vroči pas težko dostopen in kakor je tudi tam narava ustvarila tisoč nevarnosti za človeka, se vse te težave ne dajo primerjati z odporom polarne narave proti poizkusom, ki jih dela človek, da bi si podjarmil njene predele. Zgovoren zgled za to je Vranglov otok.

Vranglov otok leži na severovzhodu Azije sredi plavajočega ledovja sibirskega polarnega morja. Zdi se, kakor bi stal na straži ob vhodu v Beringov preliv. Zanj sta se dolgo kosali Amerika in Rusija. Še l. 1924. sta obe državi odposlali vsaka svojo ekspedicijo, da bi zasedli otok. Ruska ekspedicija je pretekla ameriško in tako je Rusija anektirala otok. Toda za resnično posest otoka bo treba še ogromnih naporov.

Sibirski trgovci so bili zvedeli za ta otok že v 17. stoletju in l. 1875. je izšel prvi zemljevid, v katerem je bilo severno od Čukškega polotoka — po pripovedovanju kozaka Davekina — prvič vrisano ozemlje, ki se je — na zemljevidu stikalo z Ameriko. Na podlagi tega zemljevida je skušal ruski raziskovalec F. Vrangel l. 1823. najti ta otok. Prepotoval je 135 km na saneh, toda ga zgrešil in šel zapadno mimo njega. Vendar je z Rta Jakona videl njegove gore in v svojem poročilu precej natančno označil njegovo lego.

Prvič je stopila človeška noga na Vranglov otok l. 1881. Posebna reševalna ekspedicija se je bila odpravila iskat kapitana de Longe, ki je bil s svojo ladjo "Jeanette" gori ponesrečil. Dve ladji reševalne ekspedicije: "Korvin" in "Rotgers" sta dosegli otok in kapitan Berri ga je krstil za Vranglov otok.

Toda šele l. 1911 so ruski raziskovalci izdelali natančno topografično karto tega otoka in določili astronomično točko. Dela je izvršila "hidrografična ekspedicija severnega Ledenega morja" na ladji "Vajgač" in po teh narisih se je potem otok označil na vseh zemljevidih sveta.

Sedaj so se pa začeli za otok zanimati tudi Američani. Leta 1913. je kanadska vlada opremila ekspedicijo pod poveljstvom W. Stephensona, ki naj bi raziskala severno Kanado. Ekspedicija se je vozila na treh ladjah; poveljnik je bil na "Karluku". To leto je bilo pravo ledeno leto in "Karluk" je le s težavo prišel naprej, dokler ni slednjič ob ustju reke Kolville obtičal. Stephenson je bil prepričan, da je nastopil čas prezimovanja ter je odšel na obalo na lov. Tedaj se je pa zgodilo, kar je pogubilo že toliko polarnih ekspedicij: Vihar je odnesel ladjo z ledovjem v odprto morje. Stephenson je ostal na obali, a Karluk je začel svojo tragično vožno. Tok je nesel ladjo proti zapadu in dne 10. februarja 1914 so ledene mase ob Vranglovem otoku ladjo strle.

Toda "Karlukov" kapitan Bartlette, izkušen polarni raziskovalec, je bil na tak konec pripravljen in je že preje velel vso opremo in živež znositi ven na led. Na ta način je rešil celo ekspedicijo. Toda čakali so jih še silni napori. Člani ekspedicije so po ledu odšli proti Vranglovemu otoku, ki so ga pa dosegli šele sredi februarja. Na poti so umrli trije znanstveni sotrudniki in en mornar. Toda kapitan Bartlett je vedel, da spričo težke dostopnosti teh predelov ni pričakovati kake pomoči. Zato se je v spremstvu Eskimov, ki jih je imel s seboj, odpravil peš preko ledenih gora in ravani, ki so se neprestano premikale, proti sibirski obali ter je od tam z neko ribiško ladjo dospel na Alasko. Po trimesečnem izredno težkem potovanju je dospel do naselbine St. Michael. Tu je z železno energijo organiziral reševalno ekspedicijo in jeseni istega leta so vseh deset članov ekspedicije, ki jih je bil pustil na Vranglovem otoku, rešili in pripeljali v Nome na Alaski. Istočasno sta se bili odpravili ameriški ekspediciji na pomoč dve ruski ladji, toda sta se morali zaradi nepremagljivih podnebnih zaprek brez uspeha vrniti.

Usodni Vranglov otok pa je dalje netil želje i Američanom i Rusom. Leta 1921. je odposlal Stephenson novo ekspedicijo, ki naj bi okupirala otok za Ameriko. Člani ekspedicije so bili trije Kanadčani in ena eskimska ženska, poveljeval je Crawford. Ekspedicija se je nadejala bogatega lova in je vzela seboj samo za šest mesecev živeža. Pomoči za njimi niso poslali. Ko je l. 1923 dospela na Vranglov otok Neussova ekspedicija, je našla živo samo še eskimsko ženo. Crawford se je bil z dvema tovarišema odpravil preko ledu proti Sibiriji, a so izginili v ledovju brez sledi: Night, ki je bil ostal na otoku, je umrl meseca junija 1922. Neuss je pustil na otoku 13 Eskimov in Američana Wellsa, da bi ustanovili lovsko farmo.

Leta 1924 se je v naglici odpravila na Vranglov otok nova ameriška ekspedicija, ki naj bi prehitela Sovjete in na otoku razvila ameriško zastavo. Toda Američani so prišli le do malega Haraldovega otoka, kjer so razvili ameriško zastavo.

Dne 20. julija se je iz Vladivostoka odpravila na pot tudi sovjetska ekspedicija pod poveljstvom Davidova. Vozila se je na topničarki "Rdeči oktober". Po nezaslišanih težavah je ekspedicija 20. avgusta dospela v Rotgerjev zaliv in no Vranglovem otoku razvila ondi sovjetsko zastavo. Še tisti dan je odšla ekspedicija proti zapadu in kmalu našla kočo, šotore in lovski plen ameriške lovske naselbine. Zaloge so konfiscirali, lovce — 11 po številu — pa odpeljali s seboj.

Dne 23. avgusta se je "Rdeči oktober" odpravil nazaj proti Vladivostoku. Ledovje pa je postalo nepremagljivo in ekspedicija je z nepopisnimi težavami dospela na sibirno obalo, kjer je prezimila. Koncem septembra se je začel led premikati in kljub pomanjkanju kuriva so tvegali prevoz proti Beringovemu prelivu. Ob velikem viharju in težkem pomanjkanju so dosegli naselbino Wellen na severni obali Dežnevskega rta. Tu so razbili dvojambornik, ki so ga našli na obali in ga porabili kot kurivo. S tem so shajali do prvih zalog premoga in 29. oktobra so se srečno vrnili v Vladivostok.

Sovjetska vlada namerava Vranglov otok sistematično kolonizirati ter je poslala tjekaj lovce za kožuhovino. Tudi nameravajo ustanoviti na otoku meteorološko postajo.

—o—

GROZNA DEDŠČINA.

Na binkoštni ponedeljek je na Dunaju umrl vseučiliški profesor Emil Fromm, vodja medicinsko-kemičnega instituta. Tik pred smrtjo je še doživel pretresljiv opomin, kako strašni stvari je posvetil svoje življenje: strupeni plini, ki so v Hamburgu zahtevali toliko žrtev, so bili njegova iznajdba, vsaj kot vojno sredstvo.

Fromm je bil med svetovno vojno voditelj nemške plinske vojne. Zavezniki so v mirovni pogodbi tudi zahtevali njegovo izročitev, da bi ga z drugimi poveljniki in državniki, ki so se v vojni posluževali nedovoljenih sredstev, postavili pred vojno sodišče.

Prof. Fromm, ki je zlorabil znanost v tako nečloveške namene, je pa tudi sam postal žrtev svojega dela. Pri preizkušanju strupenih plinov se je zastrupil in obolel na srcu; tej bolezni je sedaj podlegel. Žal, da svojih izumov ni ponesel s seboj.

PODLISTEK

Štefan Lazar:

TITANA.

Roman.

Iz madžarščine prevedel **Fr. Kolenc.**

— Ko da živi v njih ona eksplozivna sila, ena gigantska eksplozivna moč, ki je v nedoumni napetosti v zračnih daljavah raznala star kaos . . .

Overton se je zagledal pred se.

— Lažje je od zraka in težje od vsega! Ne more ga premagati človeška misel, ki je obsegla zvezdnato vesoljstvo Mlečnih poti.

— . . . in nova čuda mikroskopa: orjaško povečani svet nevidnih malčkov — je nadaljeval Brinkley. — Prijatelj Overton, misel treba povečati! Ker tu je malo mnogo večje, ko veliko . . .

Sklonil je sivo glavo in se zamislil. V sanjavih žarkih zahajajočega solnca je bil ko kak star svetnik . . .

— Kdo bi mislil — je tožil Overton dalje — da je ta mali nič tako mogočen, tako žilav in neubogljiv, tako neukrotljiv! Malo je v resnici mnogo večje, ko veliko. Gospod profesor, kaj mislite, ali se mi posreči ukrotiti revolucionarno plinsko molekulo?

Brinkley ga je bodrilno gledal.

— Vkujte jo v verige, ujamite jo, zaprite jo v ječo, naravnajte jo in jo prisilite, da izstopi iz stare zakonitosti in da živi po vaši volji. Ker plinske molekule živijo! Imajo preteklost, sedanjost, bodočnost. — Preteklost sega do zibeli ustvarjenja, sedanjost meji v življenje vesoljstva, bodočnost pa se skriva v nepoznanih formulah nevidnih izprememb. Ali verujete to?

— Verujem . . . In tudi verujer , da ima molekula zavest, veliko in strahotno zavest. Kak umetnik je bil, ki jo je iz diha in kovine: iz vibracij tresljajev ustvaril vesoljno življenje!

— In vi se laj hočete prekrižati račune tega velikega Umetnika! — se je smejal Brinkley. — Glej, glej . . .

Overton se je za trenutek zmedel.

— Kako bi prekrižal? — je odvrnil zmagoslavno. — Saj molekula ostane, samo moji volji se ukloni. To ne bi prevrnilo svetovnega reda, le reguliralo bi ga, ne bi ga skvarilo, temveč spopolnilo . . .

— Dragi sinko, — je kimal starec, — misel, ki vrta v vaši glavi, ni vaša . . .

— Marveč čigava?

— Misel onega velikega Umetnika . . .

— Naj bo — se je vmešal v borbo Overton. — Toda ta veliki Umetnik hoče morda ravno potom mene zboljšati svoje remekdelo. Naj bo! Misel, da bi uklonil razteznost, naj bo misel Stvaritelja sveta. A veste, kaj povem, gospod profesor? Telo stvarnika narave je neskončna materija in duša je titranje, žarek, misel, ki nese v mrtvo materijo življenje. To je Bog! In jaz sem morda misleč in plameneč odlomek božjega razuma . . .

Brinkley je osupnil nad njegovo besedo.

— Trd govor, — je rekel mirno. — Recimo, da je resničen. Toda povejte, kdo je ustvaril materijo?

— Sama od sebe je . . .

— Omne vivum e vivo — vse živo je iz živega. Omnis celulosa e celulosa — vsaka stanica je iz stanice. Kdo je ustvaril prvo stanico?

— Nastala je potom medsebojnega vpliva anorganskih snovi . . .

— In kdo je ustvaril neorganske snovi? — se je smejal prizanesljivo profesor. — Vidite, mladi prijatelj, jaz sem bil svojčas ravnotak, potem pa sem polagoma prišel na to, da sto obrazcev sem, sto obrazcev tja, Boga ne bom iskal, ker ga itak vidim...

Overton se ni hotel prepirati.

— Tudi jaz ga vidim . . .

— V čem ga vidite? — je zapičil v njega stroge oči.

— V Alicinem smehu . . . — se je uslužno priklonil.

— V njeni duši je tudi navzoč, — se je očetovsko nasmehnil.

— Da bi že le napočil dan zaroke.

— Pride. Do tistega časa pa moramo delati. Overton, glejte, neko slutnjo imam. Včasih se kar bojim . . .

— Česa, g. profesor?

— Spomnite se Mutsuhito Dsaina, ko je odšel. Nikoli ne pozabim njegovega temnega, pretečega pogleda! Bistroumnost tistega človeka je strahotna . . .

— Ubogi fant! Skoraj se mi smili. Kaj pa je hotel ta mali, rumeni vrag? Smešno...

Brinkley ga je resno pogledal.

— Overton, on je velikan. Eden največjih talentov naše dobe. Pomislite, ako bi postavil svojo ustvarjajočo moč v službo japonskega militarizma . . . Kaj bi bilo?

— Nič, — je zamahnil Overton.— Amerika ima take gospodarske moči in momente, ki jo delajo nepremagljivo.

— Japonska se skrivaj oborožuje.

— Amerika tudi ne zaostane za njo.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik: Filip Živec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik: Mary Kremesec, 2323 S. Winchester Ave., Chicago.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: Paul J. Laurich, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Jakob Štrukel, 1199 N. Broadway, Joliet, Ill.
John Gerčar, 1022 McAllister Ave., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1240 — 3rd St., La Salle, Ill.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpbrug, Pa.
Joseph Wolf, 508 Lime Str., Joliet, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

—o—

Do dne 1. jan. 1928 je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku $53,779.83.

—o—

Zavaruje se lahko za $250.00, $500.00 ali $1000.00. Od 16. do 40 leta se lahko zavaruje za $1000.00. Od 40. do 45. za $500.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za $250.00.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

POROČILO GL. TAJNIKA D.S.D. ZA MESEC MAJ 1928.

Društvo št. 1.—Pristopili: Rudolph Skul, star 22 let, zavarovan za $250. Frank Hastigar, 44 let, zav. za $500. Frank F. Oštir Jr., 21 let, zav. za $500. Rudolph Kalčič, 31 let, zav. za $1000. Martin Govednik, 35 let, zav. za $500. Michael Klobučher, 28 let, zav. az $500.
Umrl: Peter Rogina, cert. št. 130, star 68 let, zav. za $250.
Društvo št. 6.—Pristopila: Rose Kavčič, 41 let, zav za $500.
Društvo št. 11.—Umrl: Michael Šepec, cert. št. 1233, 58 let, zav. za $250.
Društvo št. 12.—Pristopile: Mary Kalb, 26 let, zav. za $1000. Helen Zelko, 16 let, zav. za $500. Antonia Kastelic, 29 let, zav. za $500.
Društvo št. 13.—Suspendiran: 1.
Društvo št. 14.—Pristopili: Jacob Baršič, 16 let, zav. za $500. Anna Gojtan, 20 let, zav. za $250.

Poškodnine so se izplačale sledečim:

Društvo št. 1: Rade Čudič za operacijo na slepiču $75.00.

V zgornjem poročilu se vidi, kako kaj napredujemo. Vidimo, da društvo št. 1 v Jolietu se najbolj trudi za napredek, za kar se uradnikom in članom(icam) prav prisrčno zahvalim za njihov trud, in upam, da bodo še naprej delovali za napredek in procvit naše dične organizacije D.S.D.

Konec naše kampanje se bliža in 30. junija bo kmalu tu. Ali ste že pripeljali vašega prijatelja ali pa znanca v našo sredo? Ne. Zakaj pa ne? Ali ni dolžnost vsakega člana storiti kar mu je mogoče za svojega prijatelja ali pa znanca?

Gotovo storimo dobro delo, če pridobimo prijatelje, da pristopijo k društvu. Zdaj je še čas, pojdimo ponje, da jih pridobimo. Če bomo vedno to stvar odlašali, ne bo nikdar kaj več uspeha. Torej pojdimo na delo in pokažimo, da smo aktivni, tako da bo prihodnje poročilo kampanje res vredno poročati.

Z bratskim pozdravom ostanem Vaš udani za napredek DSD.

Frank J. Wedic, gl. tajnik.

—o—

DRUŠTVENE VESTI IN NAZNANILA.

IZ URADA DRUŠTVA SVETE DRUŽINE ŠT. 1 D.S.D.

Joliet, Ill.

Vse člane našega društva uljudno vabimo, da se udeležijo prihodnje redne seje dne 24. junija popoldne ob 1. uri v navadnih prostorih.

Večini je že znano, da naše društvo priredi piknik dne 1. julija t. l. v Rivals Parku. Zato se pričakuje velike udeležbe na to sejo, kajti stalni odbor ne more sam narediti vse, kar je potreba na pikniku. Prosim, da boste tudi vi nam pomagali kar bo največ mogoče. Če bomo vsi člani in članice našega društva sodelovali, bomo tudi lahko napredovali.

Kampanja je tudi še odprta za nove člane in članice. Zato se je treba tudi potruditi za lepe nagrade, ki jih dobe tisti, ki pridobe enega ali več novih članov in obenem pomagajo sebi in društvu ter Družbi sv. Družine. Seveda ne pozabimo na našo mladino, katero naša organizacija potrebuje. Naša dolžnost je, da mi vsi, ki imamo otroke, jih damo zapisati v društvo.

Naše društvo ima kampanjo za odrasli in mladinski oddelek, zato je prav, da gremo vsi na delo in pomagamo drug drugemu.

Obenem ko to pišem, ne smem pozabiti, da je naš sobrat Marko Plut iz West Allis, Wis., mene obiskal, za kar se mu zahvalim, ker vidim, da je res vnet za napredek našega društva in Družbe sv. Družine. Tudi vse naše člane in članice lepo pozdravi in nam želi veliko napredka.

Torej vsi na sejo kot zgoraj rečeno!

S sobratskim pozdravom,

Louis Martincich, tajnik,
1410 N. Center St.

—o—

IZ URADA DR. SV. IVANA KRSTITELJA ŠT. 13 D.S.D.

Chicago, Ill.

Tem potom se uljudno vabijo člani društva sv. Ivana Krstitelja na redno mesečno sejo, ki se bo vršila v nedeljo, 24. junija, v navadnih prostorih. Pridite vsi brez izjeme, ker se imamo dosti važnega za pogovoriti. Kakor veste, se bo 1. julija vršil naš piknik, torej bodite vsi navzoči, da bomo v stanu kaj dobrega ukreniti, da bo naša prireditev kar najbolje izpadla. Pisem in tiketov ne bomo razpošiljali, ker vsak član sam ve, da bo piknik, pa tudi mora vsak član vedeti, da je njegova dolžnost, da se ga udeleži. Piknik bo v korist društvene blagajne. Ne čakajte torej, da bi vsikdar le eni šli na delo in pri prireditvah pomagali, drugi pa le od strani gledali. Saj tudi, ko se deli podpora, smo vsi enaki. Vsled tega je odbor prireditve sklenil, da dobi vsak član za en dolar "čipsov" na pikniku in te mora na prihodnji seji po pikniku plačati. Ta dolar gre v društveno blagajno. Izvzeti so le bolni člani. Pridite vsi in pripeljite svoje prijatelje, da nas bo več.

Piknik se bo vršil v Willow Spring na John Vidmarjevem grovu. Vožnja na truckih stane za tja in nazaj 50 centov za osebo. En truck preskrbi sobrat Steve Horvath, 1533 N. Sedgwick St. Pri njem se zglasite vsi tisti, ki živite na North Side. Drugi truck bo pri sobratu Frank Gorkisu, 1834 West 22nd Pl., to je blizu cerkve sv. Štefana. Zglasite se pri našem tajniku na 2027 W. 22nd St. Vožnja za otroke tja in nazaj je le 25 centov. Kdor pa hoče iti s karo, naj vzame katerokoli karo do Archer, od tam pa do City Limit. Tam pa vzemite Willow Spring karo, katera vas pripelje do Vidmarjevega grova.

Pojdite vsi na delo, da bo večja udeležba na pikniku in več zabave. Vabimo tudi vsa chicaška društva, da bi nas obiskala omenjeni dan v Willow Spring. Torej ne pozabite dne 1. julija. Preskrbljeno bo za vse, za stare in mlade. Imeli bomo neko posebnost, kar še nobeno društvo ni poprej imelo. Za plesaželjne je tudi preskrbljeno. Igral bo Račič-Foysov orkester.

Na veselo svidenje v nedeljo, 1. julija 1928!

Odbor.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

Pred ognjem in tatovom.

so naše varnostne skrinjice vedno varne. V njih lahko hranite vse svoje vrednostne papirje, zavarovalne police zemljiške prepise, bonde in sploh vse, kar je vredno hraniti. Iste so va vam vedno dostopne med uradnimi urami od 9. dop. do 3. pop proti mali najemnini za $3 na leto. Ključe hranite vi, tako da brez vašega ključa skrinjice nikdo ne more odpreti.

Tudi so Vam na razpolago brezplačno privatne sobice, kjer lahko brez motenja in vmešavanja od strani drugih pregledate svoje papirje ali pa odstrižete obrestne kupone na svojih bondih.

Naši uradniki so vam z veseljem na razpolago pri posvetovanju radi nakupa vrednostnih papirjev, kojih obrestna mera je višja od navadnih vlog in kojih varnost Vam ne bo delala skrbi.

V vseh denarnih zadevah obrnite se z zaupanjem do nas. Naš kapital in rezervni sklad znaša več kot $740.000.00.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, predsednik Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

ČUDEŽ.

Kaj je čudež? Čudež je pojav, učinek v vidni prirodi, ki nima sebi primernega vzroka v prirodnih silah; opozarja nas tedaj na neko višjo silo, na neko nadnaravno delavnost, ki je iz nje izšel, je dokaz božjega gospodstva nad prirodo. Ali je čudež mogoč? To vprašanje je istovetno z vprašanjem: ali je skrivnost možna? Kar je namreč skrivnost z ozirom na duha, to je čudež z ozirom na prirodo. Skrivnost je čudež duha, čudež je skrivnost prirode. Najenostavnejše nam dokazuje možnost čudežev njih resničnost; ako stoji, da so se čudeži godili, potem se morajo naše teorije ravnati po dejstvih in ne dejstva po teorijah. Vendar pa nočemo preskočiti vprašanja o možnosti čudežev.

Težave, ki se tuintam pojavijo v razmišljujočem duhu glede možnosti čudežev, se zmanjšajo, da popolnoma izginejo, ako prav razumemo pojem stvarstva in odvisnost stvari od Stvarnika. Prirodo in njene sile je ustvarila vsemogočnost Boga; ta vsemogočnost jih tudi vedno ohranjuje in vzdržuje, zakaj sekundarni vzroki — prirodne sile — delujejo le v moči prvega in najvišjega vzroka — Boga. Bog pa se v prirodi, v njenih silah in zakonih ni izčrpal, njegova vsemogočnost se ni zmanjšala v teh po času in prostoru, obsegu in udejstvovanju končnih bitjih, ker je priroda delo njegove proste in svobodne volje. Zato priroda ne more omejevati božje delavnosti, in vsemogočna volja, ki je ustvarila vesoljstvo, more tudi na drug način in brez posredovanja sekundarnih vzrokov proizvesti nove učinke.

Ti učinki — čudeži — niso protinaravni. Čudež samo izključuje dejalnost prirodnih sil in zakonov, onemogoči konkretno dejanje, ki bi sledilo iz njih udejstvovanja, ako ne bi posegla vmes neka nadnaravna sila. Ta poseg višjega reda v nižjega opazimo v celi prirodi, kjer vlada vkljub silnemu nasprotju posameznih sil in zakonov harmonična skladnost in podrejenost. Spomnimo se samo na organizem. Princip, ki tvori in vzdržuje organizem — življenska sila — premaga in določa zakon težnosti, prepreči lastno delovanje kemičnih sil in jih vodi k skupnemu višjemu cilju, k ohranitvi življenja. Kakor hitro se loči življenska sila od organizma, začno te nasprotujoče si sile razkrajajoče delovanje na truplu. Vpliv višje stoječih bitij in sil v prirodi na nižje je analogija čudeža.

Kakor v celotni prirodi tako zasledimo tudi v dejalnosti človeškega duha analogijo čudeža. Ako kemik spaja snovi, jih razkraja in tvori nova telesa, ali ne vodi prirode po njenih zakonih k cilju, ki ga ti zakoni sami na sebi in v danih razmerah ne bi dosegli? Ali ne ustvari nekaj, kar bi se brez njega ne zgodilo? Ako da zdravnik s primernimi zdravili telesu zopet tiste snovi, od katerih ravnotežja in določenega razmerja v organizmu zavisi njegovo zdravje, ali ako človeški duh v slikarstvu, plastiki in glasbi mrtvo železo, les, platno in barve poduhovi, poživi, jim vdihne svojega duha, svoje misli, da vzbujajo v gledalcu in poslušalcu človeške misli, najvzvišenejša čutila, najmogočnejše občutke, ali ne doseže v vseh teh in podobnih slučajih inteligenca in volja učinkov, ki jih priroda sama po sebi ne bi nikdar dosegla? Ali naj odrekamo Bogu, Stvarniku vesoljstva to, kar ima človek, stvar božja, v svoji oblasti?!

Največja zmaga nad prirodo, nad njenimi zakoni in nagoni je prosto nravno dejanje človeka, ki ustvarja, ko je premagal svojo lastno čutno naravo, nov svet moralnega reda. Kakor počiva v človeškem duhu, ki je določen za nravnost in za njo stremi, polnost sil, ki ž njimi premaga v sebi naravo mikrokozmosa in si ustvari vkljub odporu čutnosti krepostno življenje, tako biva v duhu Boga bogastvo sil, ki proizvajajo pojave in učinke v makrokozmosu, velikem telesu stvarstva, ki jih ta v sebi in po sebi ne more storiti. Tako je krepost analogija čudeža, krščanska popolnost in svetost vedno se ponavljajoči veliki čudež.

Ako se tedaj trdi, da je čudež protinaraven, moremo to priznati v analognem smislu, kakor priznamo, da obstoji nasprotje med težnostjo in privlačnostjo magneta, med kemizmom in organizmom, med organizmom in psihizmom, med človeško svobodnostjo in fizičnim redom. Kakor nas pa to nasprotje, kakor je že polno ugank, ne opravičuje, da tajimo svobodnost in prostost človeka, prav tako nas ne opravičuje nasprotje med čudežem in prirodo, kakor je že skrivnosti polno njeno bistvo, da tajimo možnost čudeža.

VICICH & MUHA

1842 W. 22nd Str., Chicago, Ill. Phone Canal 0384

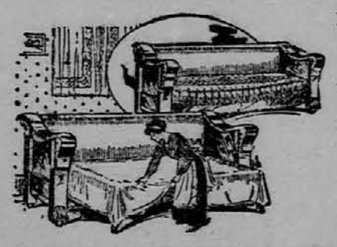

Furniture — Upholstering & Repairing. (Tapeciranje)

Rojakom se uljudno priporočava pri nakupu pohištva, vse kar se rabi za dom. — Od 25 do 50 odstotkov prihranite. — Parlor suit napravimo po naročilu. — Popravljamo vse v to stroko spadajoča dela.

Pridite ali pokličite, pridemo na dom—Odprto do 10. zvečer.

SLOVENCI V JOLIETU IN OKOLICI POZOR!

Nove hiše **Nove hiše**

Rojakom Slovencem in bratom Hrvatom se priporočamo, kadar potrebujejo stavbinskega kontraktorja, bodisi za hiše ali kaka druga poslopja. Preskrbimo načrte in vse, kar je potrebno za zgraditev vašega doma. Delo jamčimo. Gradimo nove moderne hiše, kakoršnokoli želite in si je izberete. — Ako nameravate zidati in postaviti si novo hišo,, ali pa staro prenoviti, pokličite nas in vprašajte nas za ceno in nasvet. Se javnosti priporočamo!

Mathew Gregory & Bros.

1222 BROADWAY STREET JOLIET, ILL.
Telephone: 3343

KAKO SLUŽIJO LETALCI.

Francoska letalca Costes in Le Brix, ki sta pred kratkim izvršila polet okoli sveta, si nista zaslužila le slave, marveč tudi lepe denarce. Izprva se je pričakovalo, da ju bo primerno nagradila država; toda ta jima je le laskavo častitala po svojem ministru, o drugem pa ničesar ni zinila. To se je Francozom zdelo umazano in so sami segli v žep, da se letalcema njuno podjetje na čisto trgovski način izplača. Najprej je razpisal zbiranje prispevkov list "L'Auto" in v kratkem prekoračil prvih stotisoč frankov; potem so sledili ostali listi, predvsem "L'Intransigent", ki je zbral že nad četrt milijona frankov; tovarna za motorje Breguet in tovarna za letala Hispano, pri katerih sta letalca uslužbena in sijajno plačana, sta jima izplačali vsakemu po 350,000 frankov. Njun potopis bo izhajal v raznih listih, njuno pripovedovanje se izkorišča za gramofonske plošče, filmajo ju, za navzočnost pri velikih prireditvah jima plačujejo lepe nagrade. Vse z vsem bosta spravila za svoj polet vsak najmanj milijon frankov. Lahko bi bilo pa seveda izpadlo čisto drugače, smrt je v tisočerih oblikah prežala na nju.

—o—

RAZTRESENI KIRURG.

Nenavadna pravda je v teku na tretjem pariškem sodišču. Trgovec Gaillard je bolehal za kilo ter se je dal slovečemu kirurgu operirati. Na svoje veliko presenečenje je pa po operaciji zvedel, da mu niso operirali kile, marveč slepo črevo. Gaillard svojega presenečenja ni skrival in kirurgu se je videlo, da je v zadregi. Rekel je, da je pri zarezi opazil, da je slepič vnet ter se mu je zdela odstranitev le-tega nujnejša nego operacija kile. Potem je kirurg rekel, da mu bo za ta honorar operiral tudi še kilo. Vse te okoliščine in pa dejstvo, da ni čutil v trebuhu nikdar nobenih bolečin, je Gaillarda prepričalo, da ga je kirurg iz raztresenosti operiral na zdravem slepiču. Vložil je tožbo, kjer zahteva 70,000 frankov odškodnine. Sodišče stvar zavlačuje, ker gre za dobro ime znanega zdravnika; zadevo imajo v rokah strokovnjaki.

—o—

POLICIJSKA SREDSTVA PROTI SAMOMOROM.

Akcija madžarskega notranjega ministra za pobijanje samomorilske kuge je naletela v javnosti na oster odpor. S policijskimi odredbami se samoumorov ne da zajeziti, pišejo vsi listi soglasno. Pred vsem je treba materialnih sredstev za oblažitev bede med ljudskimi sloji, a o tem finančni minister noče niti slišati. Minister za socijalno politiko je protestiral, da se notranji minister vtika v socialno politiko. Javnost zahteva, da naj notranji minister odstopi.

—o—

EKSPLOZIJA V TOVARNI; ENA OSEBA MRTVA.

Chicago, Ill. — Pri Eagle Fireworks kompaniji na Ruby cesti in Irving Park je razneslo posodo smodnika, ob življenje je prišel John Johnson, star 25 let. Johnson je bil zaposlen v tovarni kot izdelovalec "firecrackers". Pri delu mu je pomagal 20 letni Raymond Crystal. Johnson je umrl na poti v bolnišnico, Crystal je sicer ostal pri življenju, a je težko ranjen.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD

6017-19 Sa. Clair avenue in

1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.

TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČI

Randolph 1881 ali Randolph 4550

PODRUŽNICA:

15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

RAZPRODAJA KNJIG

po znižani ceni.

Skupina devetih knjig za **$2.00**

1.) **ZABAVNIK.** Zbirka družabnih iger, "trikov" in "črnih umetnosti", s katerimi se lahko ure in ure zabava celo družbo. Cena.....65c

2.) **NA NEGOTOVIH POTIH.** Mična in zanimiva povest iz ameriškega življenja. Cena.....30c

3.) **SADJE V GOSPODINJSTVU.** Pouk in navodila gospodinjam, kako se da navadno sadje, surovo ali kuhano, pripraviti v okusna jedila. — Cena 75c

4.) **Za krščanski socijalizem.** Edino socijalizem bo rešil človeško družbo propada. A ne svobodomiselni socijalizem, ampak socijalizem na krščanski podlagi. Ta knjiga vam nudi jasen pogled v njega bistvo. Cena.....50c

5.) **PET KNJIG GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE ZA L. 1928.** Izmed teh ste dve povestni knjigi dve poučni in en koledar. Cena $1.10

SKUPAJ.....$3.30

Ako naročite skupaj vseh navedenih devet knjig naravnost iz naše knjigarne in pošljete denar naprej, jih dobite za znižano ceno

$2.00

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Motike in krampi so obstali, vsi so se spogledali.

Zaklad je izginil —. Najhuje pobita sta bila uporna mornarja.

Ugibali so to in ono. Da od upornikov nobeden ni dvignil zaklada, to je bilo vsem jasno. Pobitost in žalost obeh ujetnikov je bila odkritosrčna. Sicer pa nobeden ni mogel zapustiti križarke neopažen. Tudi moštvo bojne ladje ni prišlo v poštev.

"Le eno je mogoče", je dejal končno Clayton. "Črnci so ga ukradli! Zelo verjetno je, da so opazovali uporne mornarje. Prišli so ponoči ,izkopali zaboj ter ga odnesli!"

Claytonova misel se je v vsem zdela še najverjetnejša. Profesor Porter je žalostno majal z glavo in molčal. Le Ine je vedela, kaj pomeni izguba zanj — in zanjo.

Kar je še ostalo dneva, so ga hoteli uporabiti za selitev.

Clayton kot najbližji sorodnik in dedič svojega strica Johna Claytona je odločil, da bodo vso kočo izpraznili in vse stvari znosili na ladjo. Vzel jih bo, je dejal, seboj domov za spomin.

Pa Ine je ugovarjala.

"Mogoče je", je pravila, da se beli neznanec vrne šele, ko bomo mi že odpluli. Boječ je, plah. Morebiti si ne bo upal priti koj s Carpenterjem in Arnotom. Morebiti tudi da vobče ne bo hotel z nami. Stvari, ki so v koči, so njegova last, tako je napisal na vrata, ko smo prvikrat prišli sem. Kako bi bil žalosten in nesrečen, če bi mu vse odnesli —! Tudi hvaležni mu moramo biti in mu že radi tega pustiti njegove stvari. Mnogo dobrega nam je storil!

Predlagam, da počakamo s selitvijo, dokler se ne vrne Carpenter, in šele potem ukrenemo, kaj bo s stvarmi gospoda Johna."

Med takimi pogajanji je minil dan in stvari so ostale v koči.

Tisto noč so izgnanci prvikrat spet spali v udobnih postelah in ni čuda, da so se zbudili šele pozno drugega dne.

Prvo vprašanje je seve bilo, ali se je poročnik Carpenter že vrnil.

Ni ga še bilo. Se še tudi ni mogel vrniti. Pot do naselbine je bila dolga in težavna in kdo ve, ali ni bilo treba iti iskat Arnota še dalje v pragozd.

Vkljub temu je celo kapitan sam proti večeru kazal vznemirjenje. Vsaj sela bi bil lahko poslal Carpenter, je pravil. Že se je dogovarjal, da pošlje ob prvem svitu drugega dne novo četo za Carpenterjem, ko poči strel na obali.

Straža na robu džungle je dala dogovorjeno znamenje. Carpenter se je vrnil.

Njegovo poročilo je bilo kratko, kruto in krvavo.

Ob poznem mraku so prišli do naselbine. Sled je bil čisto razločna. Obkolili so vas in jo ponoči napadli.

Na mah so se polomila lesena vrata pod težkimi udarci, kratek pa hud boj se je vnel na ulicah in potih med kočami.

Francoze je podžigala misel na nesrečnega Arnota, črnce pa je iznenadil nepričakovani napad in vrhu tega so se le slabo ustavljali puškam in samokresom s svojimi puščicami in sulicami. V manj ko pol uri je bila vas v rokah Francozov.

Črncev je mnogo padlo v boju, drugi so pobegnili, nekaj pa so jih Francozi zajeli.

Začelo se je iskanje in popraševanje za Arnotom. Skrbno so pregledali vso vas, prebrskali vsako kočo, pretaknili vsak kotiček, pa Arnota ni bilo nikjer —.

Popraševali so z znamenji ujetnike, našli tudi črnca, ki je z Ino govoril v svoji polomljeni angleščini, pa ničesar gotovega niso zvedeli o usodi svojega tovariša. Razburjeno kričanje in krilenje z rokami in par angleških besed o "neznanem strahu," o "zlih duhovih", ki prebivajo v džungli, — to je bilo vse, kar so dobili v odgovor na svoje popraševanje. Bolj in bolj se je Francozom utrjevalo prepričanje, da so črnci njihovega tovariša ubili in — snedli.

Prenočili so v naselbini, drugo jutro pa so se vrnili na obrežje. Izprva so nameravali vse črnce pobiti ter se krvavo maščevati za Arnotovo smrt. Pa opustili so te maščevalne naklepe, zadovoljili so se z žrtvami, ki so padla v nočnem boju, trdo so povezali ujetnike, da bi ne mogli kmalu za njimi, in so odšli. —

Žalostno poročilo Carpenterjevo je potrdilo poveljnika križarke v njegovem sklepu, da nenadoma odpotuje.

Ine se je vidno prestrašila.

Zaman so iskale njene nemirne oči junaškega rešitelja, ko se je vrnil Carpenter s svojimi ljudmi. Otožna zamišljenost je legla na njen mladi obraz.

Vedela je, da bi se bil gotovo vrnil, če bi ga ne bila zadržala nepremagljiva ovira. O — poznala je svojega belega junaka! Ženska, in če je tudi samo mlado dekle, ima bistre oči —. Ni vsega povedala oni večer, ko je pravila svoje dogodivščine —.

Vrnil se bo —!

Križarka ni smela odpotovati —! Za vsako ceno jo je bilo treba še zadržati, vsaj za teden dni —.

Krčevito je iskala, pod kako pretvezo bi se dal zavleči odhod. Pravega vzroka ni smela, — ni mogla povedati. Saj niti sama pravzaprav ni vedela, zakaj se tako zelo boji, da bi beli neznanec prišel prepozno —.

In česar ni uganil izkušeni ladijski kapitan, to je uganilo mlado dekle —.

"Gospod kapitan," se je pogumno oglasila, ko je poveljnik križarke napovedal, da koj odpotujejo, "— ali se vam ne zdi mogoče, da bi poročnik Arnot še živel? Kdo ve, kaj se je zgodilo! Morebiti pa je rešil beli neznanec tudi njega —. Morebiti leži kje ranjen v divjini, ne more potovati, in beli neznanec mu streže —. Kako strašno bi bilo za gospoda Arnota, če bi recimo črez teden dni prišel h koči in na obrežju ne bi našel nikogar več!"

Kapitan se je zamislil.

(Dalje.)

Slovenske in druge "Victor" plošče.

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE, KATERE POSEBNO PRIPOROČAMO.

68923	Ženitovanje, 1. in 2. del. Slika s petjem in orkestrom	$1.25
68924	Romanje, 1. in 2. del. Nabož. slika s petjem in orglami	1.25
78406	Vojaški nabor, polka — Poročni valček, harmonika	.75
79483	Nagajivka, mazurka — Coklarji, šamarijanka, orkester	.75
79484	Vesela Gorenjka, polka — Korajža velja, polka, orkester	.75
80183	Oj, ta zakonski stan — Nova, stara pesem, smešna slika s petjem	.75
80184	Radi kotla v keho — Raubar na gauge, smešna slika s petjem	.75
80331	Jolietska slovenska polka — Zgubljena pesem, polka, orkester	.75
80332	Amerikanec v stari domovini, slika s harmoniko in petjem	.75
80333	V krčmi, 1. in 2. del. Slika s harmoniko in petjem	.75
80334	France, polka — Gozdni zvok, trumplan, orkester	.75
80481	Dolg, dolg fant, polka — Sehičica, polka, orkester	.75
80482	Nocoj je luštna noč — Njega ni, petje z orkestrom	.75
80526	Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom	.75
80527	Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester	.75

SLOVENSKO PETJE.

67979	Slovenske zdravice — Svarjenje	.75
69317	Tolažba — Veselja dom	.75
69698	Sveti večer — Tiha noč	.75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej	.75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica	.75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški	.75
72208	Oj ta vojaški boben — Pobič sem star šele 18 let	.75
72210	Slepec — Mila mila lunica	.75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo	.75
72232	Sem slovenska deklica — Bom šla na planince	.75
72364	Na gorenjskem je fletno — Ptiček in Tička	.75
72472	Na planincah — Barčica	.75
72514	Odpri mi kamprico — Prišla bo pomlad	.75
72707	Naprej! — Vse mine	.75
73721	Micka na šrauf — Na maškaradi	.75
77422	Nža in Pavel — Deset zapovedi	.75
77490	Vabilo — Pastirček	.75
77746	U boj, u boj! — Garavuša	.75
77897	Strunam — sirota	.75
77898	Sveta Lucija — Planinarica	.75
77912	Ko gremo (La Poloma) — Sonja (opera)	.75
78176	Dva utvi — Oj večer je že	.75
78182	Nove harmonike — Sentklarski paberki	.75
78313	Knefra in vagabundi — Kako je bilo	.75
78408	Jadransko morje — Čuj Micika	.75
78554	Slovenec sem — Pogled v nedolžno oko	.75
80059	Srpska himna — Napitnica	.75
80183	Oj, ta zakonski stan — Nova, stara pesem, smešna slika s pet.	.75
80184	Radi kotla v keho — Raubar na gauge, smešna slika s petjem	.75
80332	—Amerikanec v stari domovini — harmonika s petjem	.75
80333	V krčmi, 1. in 2. del. Harmonika s petjem	.75
80482	Njega ni — Nocoj je luštna noč, petje z orkestrom	.75
80526	Naš maček — Ribniška ,petje z orkestrom	.75
68923	Ženitovanje, 1. in 2. del. Slov. slika s petjem in orkestrom	1.25
68924	Romanje, 1. in 2. del. Nabož. slika s petjem in orglami	1.25

NABOŽNE PLOŠČE.

19759	Blest Christmas Morn — In Heavenly Love Abiding, pet. s klav.	.75
19816	Christmas Fantasy, 1. in 2. del, orgle	.75
19820	Silent Night — Holy Night, orkester	.75
19822	Silent Night, vijol, flavta, harfa — Christmas Hymns, harfa	.75
19823	Silent Night, petje z orkest. — The Herald Angels, petje, orgle	.75
19833	The Birthday of a King — Star of the East, petje z orglami	.75
19967	The Palms — Stabat Mater, orgle	.75
19981	Hail, Queen of Heaven — Mother Dear, petje z orglami	.75
21216	The Rosary — Ave Maria, orgle	.75
21254	Hosanna — God so loved the World, petje z orglami	.75
21255	The Power of Jesus' Name — Jesus Christ is Risen, petje, orgle	.75
69698	Tiha noč, sveta noč — Sveti večer, petje z orglami	.75
78533	Hallelujah — Velikonočni zvonovi, moško petje z orkestrom	.75
78913	O Salutaris, Tantum ergo — Ave Maria, petje z oglami	.75
80158	Stille Nacht — O du Frohliche, vijolina z orkestrom	.75
80160	Kyrie, Sanctus — Benedictus, Agnus Dei, petje	.75
45519	Silent Night — Holy Night, petje z orglami	1.25
35768	Gloria from the Twelfth Mass — Messiah, Aleluja, petje, orgle	1.25
68924	Romanje k Materi božji, 1. in 2. del	1.25

OPERA IN RAZNE.

500	La donna e mobile — Questa o quella, petje, orkester	1.50
547	LohenGrin — March Miniature, orkester	1.50
1159	The Prisoner's Song — The Old Cabin, petje z orkestrom	1.50
3019	Tales of Hoffman — Serenade, petje, violina in piano	2.00
6058	The Prophet — Song of The Volga Boatmen, petje, orkester	2.00
6129	Lucia, Mad Scene — Dinorah, petje, orkester	2.00
6132	Lakme, Bell Song — Solvejg's Song, petje, orkester	2.00
6172	Elizabeth's Prayer — Elsas Dream, petje, orkester	2.00
6213	Rigoletto, Caro nome — Traviata, Ah, fors' e lui, petje, ork.	2.00
16226	Uncle Josh Playing Golf — At Meeting, monolog	.75
19459	The Waltz of Love — Sweet Rose o' Sharon, petje, orkester	.75
20173	Red Wing — Rainbow, moško petje z orkestrom	.75
20568	Aint 'she sweet — What do I care	.75
21142	On the Mountain — Blue Yodel, petje s kitaro	.75
20129	Nearer My God to Thee — Abide with me, orgle	.75
20246	Joy to the World — Oh come, Ye Faithful, petje z orkestrom	.75
20298	Oh, come, All Ye Faithful — Silent Night, orgle	.75
20889	Andante Religioso — Cantique de Noel, violina z orkestrom	.75
55048	Wedding March — Lohengrin, Wedding March, orkester	1.50

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoček jeklenih iglic (100 komadov) 10c
Škatljica "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč) 25c

VAŽNO! Ako naročite vsaj pet plošč istočasno, trpimo poštnino mi. Ako pa je naročilo manjše kakor pet plošč, pošljite za vsako ploščo po 5 centov več za poštnino. — Za poštno povzetje (C.O.D.) računamo za pristojbino in stroške po 20 centov od pošiljatve. Ako je torej le mogoče, pošljite denar naprej, da si prihranite te stroške.

Na željo Vam postrežemo tudi z drugimi Victor ploščami, ki niso navedene v gornjem seznamu.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

New Victor Records

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Žarek skozi oblake.

Gotovi krogi, ki hočejo človeka potisniti na stališče samole malo bolj razvite živali, pri vsaki priliki kažejo na — divjake. O rodu "Veddas" na otoku Borneo piše n. pr. g. Molek: "Razuma imajo prokleto malo, ker stoje le nekaj stopinj (pač stopenj) nad uran-utani (opicami), s katerimi žive skupaj v džunglu." Prolet. št. 1081.

Prav v nekem smislu se je mnogo pisalo o nekih palčkih (pygmies) v Afriki. — Miss O'Brien je bila pri teh palčkih in se je pred kratkim povrnila v St. Paul, Minn. O teh palčkih piše: "The pygmies are darling little creatures — mične stvarice so palčki — but I had to teach them to act wild — ampak učiti sem jih morala, da so se divjaško obnašali." Malenkostna, a zelo značilna pripomba. Sami niso taki divjaki, a **morajo** biti divjaki, da grejo v okvir teorije gotovih "učenjakov".

* * *

Važna izjava.

Profesor Masaryk je igral nekoč v prejšnji Avstriji zelo važno vlogo v duševnem pokretu ne samole češkega, temveč sploh slovanskega dijaštva na vseučiliščih. Ves liberalni radikalizem je bil osredotočen okoli njegovih idej. Katoliško cerkev je naravnost črtil in vsepovsod pobijal idealistično krščansko naziranje. Ko je zasedel po svetovni vojni predsedniško mesto v Čehoslovakiji, je navidezno napočil čas, da se radikalizem čeških svobodomiselcev vpelje tudi v javno življenje, saj je bil s svojo stranko na vrhuncu in pri moči. Sledilo je zelo sovražno nastopanje proti katoliški cerkvi. Škoda je bila velikanska in izgube zelo znatne. Papežev zastopnik je moral končno zapustiti svoje mesto. Ampak kršcanski nazori se lahko ovirajo, zatreti jih ni mogoče. Med češkim narodom je proti svobodomiselnemu radikalizmu narastel odpor, in Masaryk je bil primoran, da je stopil s sveto stolico v pogajanja. Zopet je prišel v Prago papežev zastopnik, mons. Pietro Ciriaci. Nedavno od tega je izročil zastopnik papeža predsedniku svoje poverilne listine, kakor je stara navada, in pri ti priliki je Masaryk izjavil, da "je pripravljen sodelovati z zastopnikom sv. očeta in delati na tesnejšo in bolj prisrčno razmerje s sv. stolico."

Iz katoliškega in slovanskega stališča je predsedniku le častitati, da je prišel do tega spoznanja, ker bo duševno klanje ponehalo in se napori lažje osredotočijo na pravi napredek češkega naroda.

* * *

Križ pač bode.

Papežev križ za Severni tečaj je baje prišel na svoje mesto. "Italia" se ni vrnila, in tako se v Barikadah križ dvakrat zasmehuje: "Zmrznil je z Italijo vred." Ko bi bil dobil Severni tečaj n. pr. muslimski polumesec pod enakimi pogoji, bi se nihče ne obregnil, a križ, križ . . . ta bode.

—o—

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za premog — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite
Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Vsaki čas in minuto dobite nas na telefon.
FRANK E. PALACZ, pogrebnik.
LOUIS J. ZEFRAN, pomočnik.
1916 W. 22nd Street
Phone: Canal 1267, Stanovanjski Rockwell 4882 in 8/40.

Proti želodčnim neredn ostim ni boljšega zdravila za otroke.

MRS. WINSLOW'S SYRUP

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zdravje z zdravimi zobmi.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D' Arcy poslopje, 2. nadstropje -:- štv. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Preiskava in ocena BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 8. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoludne.

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.